

ΜΙΧΑΛΗΣ ΝΕΟΝΑΚΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

«ΑΝΑΤΡΟΠΗ – ΑΝΑΝΕΩΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ»

27/1/2003

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κείμενο αυτό δεν αναφέρεται στις πολιτικές εξελίξεις, ούτε στις γενικότερες πολιτικές πρωτοβουλίες που βρίσκονται σε εξέλιξη, ή πρόκειται να αναληφθούν και οι οποίες αναμφίβολα επηρεάζουν τις λειτουργίες και τις παρεμβάσεις του κόμματος.

Προσπαθεί, με δεδομένη τη συγκυρία, να προσδιορίσει τις **βασικές κατευθύνσεις – προτάσεις**, με βάση τις οποίες η οργάνωσή μας θα δώσει τη μάχη με καλλίτερες προϋποθέσεις στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση.

Θέλω ευθύς εξ αρχής να τονίσω ότι στη συζήτηση για την πορεία του κόμματος δεν βοηθούν, **ούτε η «διαπιστολογία»** που δεν συνοδεύεται από προτάσεις, **ούτε η ισοπεδωτική και απαξιωτική προσέγγιση** των κομματικών μας δεδομένων, που ταυτόχρονα δεν δίνει διέξοδο στην υπάρχουσα κατάσταση, αλλά **ούτε και οι μεγάλες διακηρύξεις** που δεν συνοδεύονται από ένα πλήρες και επεξεργασμένο σχέδιο δράσης.

Αυτά τα έχουμε βιώσει κατ' επανάληψη και πιστεύω ότι το μόνο που κάνουν σήμερα, είναι να απογοητεύουν και να περιθωριοποιούν, ακόμα και εκείνο το κομμάτι που έχει μία ενεργό παρουσία.

Τέλος θα ήθελα να επισημάνω ότι η σημερινή κατάσταση του κόμματος έχει άμεση σχέση, με τις αντιλήψεις που έχει η κοινωνία για τα κόμματα στο σύνολό τους. Επομένως η προσπάθειά μας οφείλει να καθορίζεται απ' αυτά τα κοινωνικά δεδομένα. **Δεν έχει τόσο σημασία το τι θέλουμε εμείς, αλλά αν αυτό που θέλουμε μπορεί να είναι συμβατό με τις κοινωνικές διαθέσεις.**

B. Ο ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος μας ήταν και παραμένει πάντα, ένα κόμμα μεγάλο και δημοκρατικό, με αποτελεσματικότητα στη δράση του, ικανό να ανταποκριθεί στα σύγχρονα κοινωνικά αιτήματα.

Ο τρόπος οργάνωσης, λειτουργίας και άσκησης της κομματικής δραστηριότητας, ασφαλώς **δεν είναι αυτοσκοπός και δεν αποτελεί μείζον κοινωνικό αίτημα, όμως συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητά μας να παράγουμε πολιτική και αποτελέσματα.**

Η επίτευξη αυτού του στόχου σήμερα, περιγράφεται μέσα από το τρίπτυχο : **ΑΝΑΤΡΟΠΗ – ΑΝΑΝΕΩΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ. Να**

ανατρέψουμε τη σημερινή κατάσταση, μέσα από την ανανέωση λειτουργιών και προσώπων, επιδιώκοντας ταυτόχρονα νέες συνθέσεις στο πολιτικό και οργανωτικό πεδίο.

Για να γίνει αυτό, το ΠΑΣΟΚ χρειάζεται ένα **ισχυρό λειτουργικό και ανανεωτικό σοκ**, το οποίο θα ξεκινήσει από το κέντρο και θα φθάσει μέχρι και την τελευταία Τ.Ο.. **Πρέπει να ανατραπεί πλήρως το μοντέλο λειτουργίας του κόμματος, το οποίο είναι αντιπαραγωγικό, γραφειοκρατικό και καθόλου ευνοϊκό για την ανάπτυξη πολιτικών πρωτοβουλιών**, ικανών να κινητοποιούν και να εντάσσουν τα μέλη, τα στελέχη και τον κοινωνικό μας περίγυρο σ' ένα πολιτικό, οργανωτικό και επικοινωνιακό σχεδιασμό. **Να ανατραπεί, θα λέγαμε, «το μοντέλο διακυβέρνησης» του κόμματος.**

Βασικές προϋποθέσεις επιτυχίας αυτής της ανατροπής, αποτελούν **η κοινή θέληση και στράτευση των κεντρικών στελεχών**, καθώς και ένα **πλήρως επεξεργασμένο σχέδιο** που θα περιλαμβάνει όλους του Τομείς και τις Νομαρχιακές οργανώσεις του κινήματος.

Γ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οργανωτικός ιστός : Από τον κατακερματισμό στην επανασύσταση

1. Η κατάσταση των οργανώσεων είναι γνωστή και καταγεγραμμένη αναλυτικά για κάθε νομό. Μία φράση θα μπορούσε να αποτυπώσει πλήρως την εικόνα: **Το ΠΑΣΟΚ δεν υπάρχει με την έννοια του συντεταγμένου σχεδιασμού και της συντεταγμένης παρουσίας και δράσης των μελών και των στελεχών του. Υπάρχει με την έννοια της «αυτόνομης» δράσης των στελεχών** σε επιμέρους χώρους (π.χ. Αυτοδιοίκηση, Συνδικαλισμός, Συνεταιρισμοί κ.λ.π.).

Αποτέλεσμα αυτού του φαινομένου είναι το ΠΑΣΟΚ να παρουσιάζεται **κατακερματισμένο τοπικά**, υπό συνθήκες που ευνοούν την ανάπτυξη προσωπικών στρατηγικών, μοιάζοντας με μία αλυσίδα της οποίας οι κρίκοι είναι ασύνδετοι και διάσπαρτοι.

Αυτούς τους κρίκους πρέπει να επανασυνδέσουμε. Να αποκτήσουμε τον ιστό που δεν υπάρχει.

2. Έλλειμμα διαλόγου : Η μεγάλη μας αδυναμία.

Τείνει να εμπεδωθεί ένα σοβαρότατο έλλειμμα διαλόγου στο εσωτερικό μας. Τόσο για τις γενικότερες πολιτικές εξελίξεις, όσο και για τα ειδικότερα θέματα που απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες.

Γεγονός που επιτείνει ακόμα περισσότερο τις τάσεις αποστράτευσης και περιθωριοποίησης, αλλά καθιστά και σχεδόν αδύνατη την αποτελεσματική στήριξη της πολιτικής μας σε επιμέρους τομείς.

Η αντιμετώπιση αυτού του γεγονότος αποτελεί ίσως τη **μείζονα προϋπόθεση** για την αντιστροφή της πορείας του κόμματος.

3. Θεματικές παρεμβάσεις : Το μεγάλο μας έλλειμμα

Μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η έλλειψη πολιτικών πρωτοβουλιών σε τοπικό επίπεδο, οι οποίες είτε θα αναδεικνύουν και θα υποστηρίζουν την πολιτική μας, είτε θα θέτουν θέματα ώριμα στην κοινωνία ή σε επιμέρους κοινωνικές ομάδες και θα μας συνδέουν με τοπικές πρωτοβουλίες και κινήσεις πολιτών.

Η λογική που αρνείται την ενασχόληση με επιμέρους τομείς δράσης, στο όνομα μιας ατελέσφορης συζήτησης **για το όλον της πολιτικής**, πρέπει να απορριφθεί, γιατί κουράζει και αδρανοποιεί.

Αντίθετα πρέπει να ενισχύσουμε την αντίληψη που επιδιώκει την ενασχόληση **με το «κοινωνικά μερικό»** και τις ιδιαίτερες ευαισθησίες των πολιτών και των κοινωνικών ομάδων.

Οι θεματικές παρεμβάσεις πρέπει να αποτελούν την κύρια πλευρά του πολιτικού μας σχεδιασμού.

4. Ανανέωση : Το μεγάλο στοίχημα

Η ανανέωση του ΠΑΣΟΚ, που αποτελεί το μεγάλο θέμα για μας, πέραν των γενικότερων παραμέτρων (πολιτικός λόγος, φυσιογνωμία κ.λ.π.), έχει σχέση και με τις λειτουργίες μας και τον προσανατολισμό μας. Πρέπει να είναι τέτοιες, που να επιτρέπουν την ανάδειξη νέων ανθρώπων, με δυνατότητες και κοινωνική καταξίωση.

Σήμερα η ανυπαρξία λειτουργιών και κατ' επέκταση δράσεων, δημιουργεί **«τοπικές επετηρίδες»**, ευνοεί **προσωπικές στρατηγικές** και εν τέλει οδηγεί στην **ανακύκλωση προσώπων**.

Ανανέωση χωρίς αναβάθμιση των λειτουργιών μας και εξειδίκευση των δράσεων δεν μπορεί να υπάρξει παρά

μόνον οριακά. Θα εξαντλείται σε «διοικητικού χαρακτήρα» παρεμβάσεις (π.χ. κατάρτιση ψηφοδελτίων) και αυτό με περιορισμένες δυνατότητες, γιατί θα έχει παρενέργειες και κόστος.

5. Αριθμός μελών : Εγκλωβισμός σ' ένα ανύπαρκτο δίλημμα Πιστεύω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε σε μία βασική αρχή :

Το κόμμα στηρίζεται πάντα στην εθελοντική παρουσία και προσφορά των μελών του

Η συμμετοχή σ' αυτό δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα πειθαναγκασμού ή φόβου για την επιβολή κυρώσεων

Αντίθετα η συμμετοχή πρέπει να είναι αποτέλεσμα «πολιτικών κινήτρων» που ωθούν στην στράτευση και την ενεργοποίηση των μελών

Αν συμφωνήσουμε σ' αυτό, τότε απεγκλωβιζόμαστε ουσιαστικά από το δίλημμα του μικρού ή μεγάλου αριθμού μελών, αλλά ξεφεύγουμε και από τη λογική η οποία ουσιαστικά και στην πράξη **ταύτιζε την ανασυγκρότηση του ΠΑΣΟΚ με το ξεκαθάρισμα του μητρώου των μελών.**

Επομένως σήμερα εκείνο το οποίο πρέπει να αποτελεί **προτεραιότητα είναι η ενεργοποίηση των μελών και όχι ένας πιθανά αυθαίρετος διαχωρισμός τους.**

- Πιστεύει άραγε κανείς ότι η ενεργοποίηση του κόμματος εξαρτάται από τον αριθμό των μελών του;
- Αν αλήθεια προσπαθούσε κανείς σήμερα να διαχωρίσει τα μέλη του ΠΑΣΟΚ σε δρώντα και μη δρώντα, με ποια κριτήρια θα έκανε το διαχωρισμό, τη στιγμή που απουσιάζουν οι πρωτοβουλίες που θα τα ενέτασσαν σε ένα γενικότερο σχεδιασμό;
Αρκεί μια φυσική παρουσία σε μία συνέλευση προκειμένου κάποιος να καταταγεί σε μία από τις δύο κατηγορίες;
- Αν ο διαχωρισμός αυτός γινόταν με βάση τις προσλαμβάνουσες που έχουμε όλοι μας από το παρελθόν, πόσα άραγε θα ήταν τα μέλη μας σήμερα;
Νομίζω ότι οι απαντήσεις είναι αυτονόητες.

Ταυτόχρονα όμως πρέπει **να εξαλειφθεί από το λεξιλόγιό μας η λέξη «μαϊμούδες».** Η αναφορά μας στο μητρώο

μελών πρέπει πάντα να ταυτίζεται με υπαρκτά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του αριθμού των. Γιαυτό και μέχρι λίγο πριν τις εκλογές των Ν.Ε. όλα τα μέλη συμπληρώνουν το απογραφικό τους δελτίο και οι εκλογές γίνονται με τα μέλη που θα έχουν συμπληρώσει το δελτίο αυτό.

Συμπερασματικά :

- Ανοιχτό κόμμα σημαίνει μαζικό κόμμα
- Το μονίμως ζητούμενο είναι η ενεργοποίηση των μελών και όχι ένας ασαφής διαχωρισμός μεταξύ αυτών και των φίλων.
- Ιδιαίτερο βάρος στην αξιοπιστία των εσωτερικών διαδικασιών (ψηφοφορίες κ.λ.π.).

6. Ενεργοποίηση : Παράγοντες που την καθορίζουν

Η ενεργοποίηση των μελών είναι συνάρτηση κυρίως **τριών παραγόντων**:

- Της αποτελεσματικής ενασχόλησης του κόμματος **με ειδικά θέματα** που αφορούν τις τοπικές κοινωνίες (σύνδεση με εθελοντικές οργανώσεις κ.λ.π.)
- Της δυνατότητας που τους παρέχει το κόμμα μέσα από τις **λειτουργίες** του να εκφράζουν αποτελεσματικά τη γνώμη τους, είτε για τοπικού είτε για γενικού χαρακτήρα θέματα.
- Της ένταξής τους σε ένα **σχεδιασμό** ιεραρχημένο, με εφικτούς και μετρήσιμους στόχους.

Δ. ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ

1. Περιφερειακά δίκτυα στελεχών

Υπ' αριθμόν ένα στόχος μας πρέπει να είναι **η δημιουργία δικτύου στελεχών σε κάθε νομό και για κάθε τομέα πολιτικής.**

Το δίκτυο αυτό πρέπει να είναι **συγκεκριμένο αρχικά**, αλλά και **συνεχώς διευρυνόμενο** μέχρι και τον τελευταίο δήμο της χώρας.

Έτσι, σε κάθε τομέα πολιτικής (αγρότες, υγεία, παιδεία, ποιότητα ζωής κ.λ.π.) μπορούμε να συγκροτήσουμε μία ομάδα στελεχών, τα οποία θα συμβάλλουν τόσο στη **διαμόρφωση της πολιτικής μας τοπικά, όσο και στην ανάπτυξη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών σε τοπικό επίπεδο.**

Πρέπει δηλαδή να γίνει σαφές προς τα στελέχη αυτά ότι **έχουν και ρόλο αλλά και ευθύνη** για την πολιτική μας στον τομέα τους.

Ταυτόχρονα εμείς, **διασφαλίζουμε** μέσω των Τομέων του κόμματος, **μια σταθερή ροή πληροφοριών, αλλά και τη συμμετοχή τους σε εσωτερικές ενημερωτικές αλλά και επιμορφωτικές διαδικασίες.**

Ουσιαστικά δηλαδή η ανατροπή της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων περνάει μέσα από μία ιδιαίτερα έντονη ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ διαδικασία η οποία όμως θα συνοδεύεται και από συγκεκριμένες πολιτικές και επικοινωνιακές πρωτοβουλίες.

2. Κεντρικό δίκτυο στελεχών-Αξιοποίηση ΙΣΤΑΜΕ

Προϋπόθεση επιτυχίας αυτής της προσπάθειας είναι η λειτουργία του αντίστοιχου **«κεντρικού δικτύου στελεχών»**, μέσω των Τομέων του Κινήματος, της αξιοποίησης κυβερνητικών στελεχών, αλλά και του επιστημονικού δυναμικού του ΙΣΤΑΜΕ.

Η συγκρότηση αυτή των κεντρικών ομάδων αποτελεί άμεση προτεραιότητα.

Εξυπακούεται ότι στη βάση αυτή, μπορεί να προκύψει **ένα συνολικό, εξειδικευμένο και χρονικά προσδιορισμένο, σχέδιο δράσης** το οποίο θα αφορά όλους του νομούς και όλους τους τομείς της πολιτικής μας.

Στο σχέδιο αυτό ασφαλώς θα υπάρχουν προτεραιότητες (Αγρότες, μικρομεσαίοι κ.λ.π.).

Όμως η κίνηση πρέπει να είναι συνολική και να αφορά όλα τα πολιτικά μέτωπα.

3. Τι πετυχαίνουμε με τα δίκτυα

- Διαθέτουμε σε κάθε νομό **«εξειδικευμένα» στελέχη**, ικανά να αντιπαρατεθούν, αλλά και να συμβάλλουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων πολιτικών παρεμβάσεων.
- Η ύπαρξη αυτών των στελεχών επιτρέπει την ανάπτυξη **εξειδικευμένων εσωτερικών διαδικασιών διαλόγου** σε κάθε Τ.Ο., αλλά και το σχεδιασμό τοπικών δράσεων.

- **Αξιοποιούνται «κεντρικά» στελέχη**, που σήμερα αναζητούν τρόπους ενεργοποίησης και δεν βρίσκουν παρά μόνον μέσα από το κράτος.
- Τέλος τα στελέχη αυτά **αποτελούν τον πυρήνα της ανανέωσης** είτε των οργάνων, είτε των ψηφοδελτίων αργότερα.

4. Τι κάνουν οι Ν.Ε.

Με βάση τα παραπάνω, η κάθε Ν.Ε. πρέπει για το σχεδιασμό της να κινηθεί με βάση τους παρακάτω άξονες :

- **Άμεση δημιουργία** των ομάδων (δικτύων) στελεχών ανά θέμα πολιτικής.
- **Ενσωμάτωση των πρωτοβουλιών** που αφορούν τα δίκτυα στελεχών (περιφερειακές συσκέψεις, νομαρχιακές)
- **Σχεδιασμός θεματικών παρεμβάσεων** ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Αξιοποίηση τοπικών και κεντρικών στελεχών που συμμετέχουν στα δίκτυα, ανάπτυξη σχέσεων με τοπικές ομάδες πρωτοβουλίας, κινήσεις πολιτών κ.λ.π.
- **Εκστρατεία ενημέρωσης** για την πολιτική μας, με ένταξη στελεχών και ιδιαίτερα βουλευτών.
- **Αποκατάσταση και ανανέωση** του οργανωτικού ιστού του κόμματος (Οργανώσεις ανά δήμο, Σ.Ε., Ν.Ε.....).

5. Συσκέψεις κατά νομό

Όπως γνωρίζεται υπάρχουν ήδη σε εξέλιξη οι συναντήσεις κατά νομό, με θέμα την αντιμετώπιση θεμάτων που έχουν σχέση με την κυβερνητική δραστηριότητα.

Αυτή η ιδιαίτερα επίπονη προσπάθεια **ολοκληρώνεται τέλος Φεβρουαρίου**. Πρέπει να επαναληφθεί προκειμένου να διαπιστώσουμε τα αποτελέσματα των δεσμεύσεων που ανέλαβε το κάθε υπουργείο χωριστά.

Εκείνο όμως που ήθελα να τονίσω είναι, ότι μέσα απ' αυτή τη διαδικασία **αναδεικνύεται ένα έλλειμμα στην παρακολούθηση υλοποίησης των δεσμεύσεων σε περιφερειακό επίπεδο**, γεγονός που πρέπει να αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερη σοβαρότητα.

6. Εκλογές Ν.Ε.

Βασικές μας κατευθύνσεις στις εκλογές των νέων οργάνων, πρέπει να είναι η **ανανέωση και η σύνθεση**. Η προσπάθεια όλων δεν πρέπει να οδηγεί στην αναπαραγωγή των τοπικών συσχετισμών, αλλά **στην ανάδειξη προσώπων με κύρος και κοινωνική καταξίωση**.

Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει ο σχεδιασμός που αναφέρθηκε να βρει πεδίο εφαρμογής, γιαυτό ίσως θα πρέπει **οι εκλογές των Ν.Ε. να γίνουν στο τέλος Ιουνίου**.

Εξυπακούεται ότι όπου υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα, πρέπει μέχρι τότε να αντιμετωπιστούν **με ειδικό σχεδιασμό**.

Μιχάλης Νεονάκης